

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

centiméterenként 3 kr. Kereskedelmi gyárosok külön árkedévezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyitól tér ora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,

hova úgy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Közgazdasági feltételek.

II.

(L. I.) Az átalakulás, mely okvetetlen szükséges arra, hogy iparos-állammá fejlődjünk, nem gyors és könnyű dolog. Új generációra van szükség, mely a lelke mélyéig át legyen hatva az ipari munka fontosságától; amely ebbe a munkába fekteti egész erejét, önértékét és ambícióját. Olyan korra van szükség, melyben nem mindenki azért jár az iskolába, hogy ott elméleti képzettséget s általa valami hivatalt szerezzen; hanem a nagy többség azért, hogy a legszükségesebb elméleti ismeretek mellett gyakorlati intelligenciára tegyen szert. Olyan korra van szükség, melyben a tudományos pálya mindenesetre megmarad a műveltség kimagasodó csúcsának; de erre a csúcsra nem igyekeznek másként boldog-boldogotlan, mert hisznek a sikon könnyebb és sikeresebb munkát végezhet. Új generációt kell nevelni demokrata gondolkodással és gyakorlati érzékkel. S hogy erre milyen szükség van, legjobban bizonyítható az ellentétekkel, amelyeket két nemzet felfogásában és sikereiben találunk. Mondjuk, hogy ez a két nemzet pl. az angol és francia. Könnyen ki fogjuk találni a példából, melyekben kell a hasonlóságot keresnünk magunkkal, s melyekben a követendő ideált.

A francia iskolában mintaszerű a fegyelem; még a jatek is rendszeres felügyelet alatt, parancsszóra történik. Az internátusban a tanuló egy-egy kis tisztviselő, aki egy tagja a nagy tanügyi szervezetnek. Ebből az iskolából aztán, ahol minden csupa elméletezés, kerül ki az európai kontinens nagy betegsége: minden száz tanulóból 75 beamter akar lenni; független pályákra jöfömmre csak azok lépnek, akiknek nem sikerül egyetemre jutni. Mindenki az államtól várja boldogulását; s ugyanazok, kik nagy szavakkal dikézióznak az állami mindenhatóság veszedelméi ellen, maguk hordanak köre követ egy ilyen „mindenható állam” megteremtéséhez. Az állam természetesen mindenkinek kenyertel, vagy éppen bőségesen jövedelmező állást nem juttathat. Ez a helyzet s a vele járó elégedetlenség, kapcsolatban az egyoldaluan elméleti, mondhatjuk filozófiai képzettséggel, termi aztán a társadalmi izgatottságot s benne a hivatásos népboldogítókat, bujtogató-

kat és felforgatókat. Érdekesek e kérdésben Vilmos császár szavai: „A tanult (elméleti) emberek túltengésében szenvedünk . . . s a legtöbb éhező-jelölt kimaradt gimnazista.” Sokat adnak a tradícióra. Egy szerény hivatalt, bár fizetéséből alig bir megélni, csak azon esetben adja iparosnak a fiát, ha az egyáltalán nem bir a latin-görög középiskolán felvergődni.

A francia nép létszáma évről-évre fogy; mert a francia szülő gyermeke jövőjét vagyonnal akarja biztosítani; s ebben a törekvésében a gyerekek nagyobb számát akadálynak és tehernek tekintti. Az olyan egyetlen fiu pedig, kinek jövőjét, sőt kényelmét az apa munkája és vagyona előre biztosítja, tapasztalás szerint, gyermeknek elkényeztetett, férfiak önállótlan és erélytelen.

A francia kamarában a gyakorlati pályák csak nagyon kis mértékben vannak képviselve. Pedig szükség esetén előlünk ügyvédek, újságírók és papok nélkül; de nem elhetünk el termelő, iparosok és kereskedők nélkül. Így érvényesülnek aztán elméleti szempontok; így dül a szőförgácsolás és rabulisztika; így uralkodik klienshajászat szakismeret és meggyőződés helyett. Így ítélnék meg minden gazdasági kérdést politikai, sőt párt szempontok szerint.

A francia nép vagyonos, de vagyona nem állandó jellegű. Igaz ugyan, hogy századunk a pénz százada; igaz az is, hogy a pénz minden munka hozzájárulása nélkül is biztos jövedelmi forrás: de igazság marad az is, hogy az értékpapír-tőke, mely gyorsan és fáradság nélkül gazdagít, mozgékony és állhatatlan. Jövedelmet befektetni helyes; de vagyont befektetni kockázatos. Hogy mennyire mozgékony a francia tőke, legvilágosabban mutatja az, hogy a suez-i és panamai csatorna francia tőkén készült; s ma mindkettő angol-szász kézen van. Francziák kockáztatták a pénzüket; angolok élvezik a biztos jövedelmet.

Az angol nevelés mindenképpen felett gyakorlati. Földműves-iskoláikban arra nevelik a gyermeket, hogy idegen földön is, segítség nélkül is tudjanak maguknak otthont teremteni és feltalálják magukat minden körülmények között. Tenger, hajózható folyók, erdők, földek, ültetvények veszik körül az iskolát. Tanulnak állattenyésztést, állatgyógyászatot, földmérést, ács- és

kovácsmesterséget. Természetesen nem az iskolapadon elméletileg; hanem dolgozva, gyakorlatilag. Itt nevelnek igazán független embert, aki tud segíteni magán mindenütt. Ezek viszik előre utnalküli rengetegekből, vad népek mérgezett nyilait közt az angol civilizációt. Talán dikéziózni nem fognak, talán nem értenek a jogászok furfangos szó-etimológiáihoz, talán nem fognak csinálni szépen kidolgozott elméleteket; nincs bennük filozófáló képesség, sem reflexió, sem kapkodás, sem idegesség. Hanem igenis van munkaerő, tettvágy, határozottság, tekintély és siker.

Van magasabb iskolájuk is, az úgynevezett kollégium. Itt is nem a szerint mérik a tanulást, hogy mennyi időt töltenek könyv mellett a tanulók. Határozottan megjelölt célja, hogy a testi erőket kiművelje, a kézi munkát és művészeteket megkedveltesse és energiát neveljen. Szellemi munkával naponta öt órát, kézi munkával és testgyakorlattal négy és fél órát, művészettel és a társas élet szórakozásaival két és fél órát töltnek. A klasszifikálás nem úgy történik, hogy egyik növendéket a másikhoz hasonlítják; hanem ugyanazon növendék korábbi és későbbi munkáját vetik össze. Tehát a nevelés egészen individualis. Nem azt tanulja, hogy „jobb vagyok a másiknál”; hanem hogy „jobb vagyok, mint az elebb voltam”. Az élő nyelveket egészen gyakorlatilag tanítják; két éven át mindig csak németül és francziául konverzálnak. A latin és görög nyelvet csak azután kezdik tanulni, mikor a modern nyelveket elsajátították. Matematikát is tanulnak: földet méretnek s az iskola számadásait intéztetik el velük. Az egész délutánt testgyakorlással s kézi munkával töltik; szükséges tárgyukat önmaguk készítik. Este hangversenyt vagy színi előadást rendeznek. Éjjel télen-nyáron nyitott ablak mellett alszanak.

A szülő gyermekét külön egyéniségnek tekintti; nem a maga nézeteinek szolgájává, nem családi tradíciók bizományosává, hanem a jövő számára neveli, melyet kifejtett tehetségeivel majd önmaga alkot meg. Vagyon helyett vállalkozó szellemet akar neki biztosítani; s azért testi erőre és hasznos ismeretekre fordítja a figyelmét. Az angol felfogás a gentlemanliket sem a születés és a vagyon, hanem pusztán a képességek és nemes jellemvonások szerint mérlegeli. Amíg a meggazdagodott francia pénzt értékpapírba fekteti, a

TÁRCZA.

D a l.

„Volt nekem egy szép szeretőm”,
Mással megy az esküvőre.
Nem átkozom, hogy legyen az
Esküvője temetője.
De az Isten ha meghallja
Imádságom:
Nem lesz boldog, tudom, ugyis
E világon.

Mennyit kértem, hogy szeressen
S mégis mást vett a keblére.
De eljöhét az az idő,
Juthatok még az eszébe . . .
Hej! de akkor . . . ne sirassa
A fejfámat . . .
Magsirat tán főnn a nagy ég,
Ha megárad.

Bedő Árpád.

Úti tárcsák.

— A Közérdek eredeti tárcsája. —

II.

Utközben hazafelé.

A hideg, esős idő elriasztott a Balaton mellől. A kocsis függőnyeit is lebecsátottam, hogy ne lássam az ősz július közepén. Egyedül voltam s korlátlanul átengedhettem magamat a jól eső merengésnek. Ujra átéltem azt a rövid, de kellemes időt, melyet a csodálatosan szép víz partján töltöttem. Megszerettem a magányt

s a magány hangulatát. Bizonyára éhes is voltam; mert felszállkor nem volt időm a gyarló természet ilyes igényeire is gondolni. S ekkor a magány csendjében, a kocsis felhőmályában, talán az esős idő felett való elbusulásomban irtam meg az én nihilista és lemondó tárczacikkemet. Budapestől Nagyváradig.

Amíg én a függöny-mögötti hangulatnak engedtem át magamat, az eső elállott, az ég derülni kezdett. Nagyváradon kielégítettem az étvágyamat; s a kocsiba visszatérve felrehoztam a függönyöket. A nyitott ablakon bemosolygott az élet. Termékeny földek áldása mindenfelé, hangya-szorgalommal gyűjtve és felhalmozva. Városok és falvak föl- és letűnnek a gyorskocsis mentén; majd gyarak és gépek munkája változik az emberi szorgalom képeivel. Tevékenységet, sürgés-forrást produkál mindenfelé az életosztón. A szép idő öröme, a szellemes társalgás kacagására ingerel. Országos események felköltik a figyelmet; egyéni és közös bajok, a jelen és jövő veszedelméi visszahívják a töprengést és aggodalmat. Közledünk az otthon felé, melyért élni gyönyörűség, fáradni és szenvedni kötelesség. S a felhőkől ragyogó büszkeséggel kitérő nap-sugár jóakaró lenézéssel mosolygja le az én lemondó gondolataimat. Az élet szépprózája előtt meghátrál a magány költészete.

Ime! mily gyorsan változik az ember, mennyire befolyásolják ezer esetlegességnél aprókeles tüneményei. S mégis a változás az egy embert nem teszi kettővé; nem osztja meg a lelket semmiképpen. Csak a hangulat más; ez a nyitja a változásnak. Mondhatjuk beteges hangulatnak, ha testi gyengeségből vagy fogyatkozásból származik. Mondhatjuk ünnepi hangulatnak, ha ilyen esemény hatása alatt keletkezett. Mondhat-

juk őszi, tavaszi, szerelmes, exaltált, bánatos, keserű hangulatnak, mindig az alkálom, a sokszor gyorsan tovaröppenő, vagy éppen csak pillanatra megvillanó jelen szerint. Mondhatjuk költői hangulatnak, ha művészi szép hajt ki belőle, olyan egyéniségben, aki az alkalmak szerint mindenütt keresi és megtalálja az eszményt, a költőiséget. A fő az, hogy hangulat; igenis csak hangulat. S ez nem a lelki erő, vagy az elvek s a meggyőződés dolga; a kedélyi mozgalmak nem ebbe a kategóriába tartoznak. A meggyőződés sok tapasztalásnak és gondolkodásnak eredménye, sok forrásnak habja, sok hányattatásnak biztos menedéke; magasan áll az alkalmak esetelei felett.

De mégis csak hangulat ad az életnek színt és illatot, teszi kedvessé a munkát, könnyűvé a terhet, kívánatosá a fáradságot és veszedelmet. Ez teheti másrészt sötété a világosságot, hideggé a napsugárt és szeretetet, nehezzé a pelyhet, teherré a kötelességet. Egészség, jó étvágy és munkaerő, tevékenység és a siker áldásai, kedves családi kör és jó barátság, társaság és művészi szép élvezete bizalomra emelik és megnyitják a kedélyt, újabb tevékenységre keltik az erőket. Ápolni, keresni kell ezt a jó hangulatot mindenütt; ez az a szemüveg, melyen keresztül az életet szépnek, vagy sötét színben szemléljük. Az arcz ugy sem maradhat simán, a haj nem maradhat feketén. Ránczokat, ősz hajakat hoz az izgalom, a lelkesedés, a tevékenység. De legbiztosabban megóv attól, amitől minden munkás ember ösztönszerűen irtózik: az elfeledtetéstől, az örök elmulástól. Ez az élet hangulata; ha tán nem szebb, de emberiebb és tartalmasabb, mint a mozdulatlanságnak, az elmulásnak apathiaja.

L. I.

munkától visszavonul s fiát hivatalnokká neveli: addig az angol ipari és kereskedelmi vállalatokban fáradozik, vagy földet vesz a gyarmatokon; s példájával ilyen utat mutat a fiának is.

A munkás is egészen más Angliában. Amíg a francia munkás, bár sokat szerez, de szűken él és maga kényelmetlenül lakik, azért, hogy vendéget lásson és más előtt jó módot és fényűzést mutagasson; vagy hogy magától a szükségeseket is megvonva tőkét gyűjtse és kamatait élvezze: az angol kényelmet és művészi élvezeteket szerez magának és családjának; ezekben felüldül és új erőt gyűjt a munkára. Házában ott-hont terem, ennek a szónak igazán erkölcsi értelmében, a tűzhely bizalmas melegségét egy kis kerttel körülvett házikóban többre becsüli a nagy bérházak padlás-szobáinál. S a kényelmes otthon lakójában nemcsak a testi erőt tartja fenn, hanem az önértéket is emeli. Ezen emberek közt nincs szocialista; mert mindenkit munkára nevelnek; mindenki maga segít önmagán a maga eszközeivel. Itt az államhatalom nem avatkozik az egyéni és helyi kezdeményezésekbe; mert nem szorulnak rá. A vállalkozás szelleme uralkodik mindenütt; s ahol ennek a sikerei megvannak, ott a gazda jobban fizetheti a munkást; a munkás pedig inkább hajlandó anyagi helyzetén javítani, mint másutt. Munkásegyleteket szerveznek egészen magánúton; gondoskodnak a munkásról, ha dolgozni nem tud, és családjáról, ha meghal. Egy ilyen egyletnek huszonöt millió forint vagyona van.

Valóságos élvezet azt a világlépet olvasni, melyet az angol társadalom ismertetői, pl. egy Edmond Demolins munkájában felmutat. Ennek a gazdag és művelt társadalomnak neveléséhez azonban kellett olyan szülő, ki nem vagyont, hanem életrevalóságot akar adni a fiának; olyan ifju, ki a maga erején akar megélni s nem hozományt, hanem élettársat keres a házasságban; olyan kormány, mely a tisztviselők számát a lehetőségig korlátozza s a maga részéről is az ipari vállalkozások pályáit istápolja; s olyan társadalom, mely a gyakorlati pályákat mindegyiknél többre becsüli, mert ezek adnak nemzeti erőt, gazdagságot és függetlenséget.

Ilyen feltételek közt megalakult társadalomban a most függő, sőt égető szociális kérdések is könnyen megoldásra találnak. A férfi megtalálja az erejéhez illő munkakört; s a postakezelésnek, könyvvezetésnek s sok más hasonló természetű irodai adminisztrációknak és levelezésnek könnyű munkáját átengedi a nőnek, aki szintén munkát keres a megélhetésért. A mezőgazdaság munkásai is kaphatnak foglalkozást olyankor is, mikor a mezei munka szünetel vagy a termés hiánya éhséggel fenyeget.

Ilyen felfogás, ilyen társadalom s ilyen nevelés a legszükségesebb alapfeltétele a mi közgazdasági emelkedésünknek.

Az Astra közgyűlése.

— Saját tudósítinktól. —

Zalathna, 1898. július 28.

Az „Astra”, vagyis Erdélyi román kultur-egylet XIII. (abrudai) osztálya folyó évi július hó 17-én Zalathnán tartotta meg folyó évi rendes közgyűlését a községi vendéglő nyári helyiségében. A gyűlést reggeli 10 órakor nyitotta meg az osztály elnöke Preda János topánfalvi ügyvéd; a közgyűlésen mintegy 200-an vettek részt. A tárgysorozat tisztán kulturális irányu pontozatának letárgyalása után a közgyűlés délutáni 1 órakor érte végét. Délután 2 órakor bankett volt melyben 70-en vettek részt, Zalathna és vidékének előkelőségei közül Csuka Domokos főszolgabíró, dr. Tokos Géza szolgabíró, lovag Oelberg Gusztáv m. kir. bányakapitány, dr. Szontagh Adolf megyei tb. főorvos, Alexi György m. kir. vegyelemző-hivatalfőnök, Csiky János zalathnai róm. kath. esperes s azonkívül sok idegen Abrudbányáról, Topánfalváról, Verespatakról, Szohodolról, Csértésről, Bucsumból, Fenesről, Metesdről, Magyar-Igenből, Biáról; Balázsfalváról és Gyulafehérvárról.

A bankettet számos igen szép tózt fűszerezte. Kiemeljük ezek közül Preda Jánosnak, az osztály-elnöknek ő Felségére mondott igen szép felköszöntőjét, Montáni Gyula zalathnai gör. kath. esperesnek felköszöntőjét Lukács László m. kir. pénzügyminiszter és Lukács Béla volt m. kir. kereskedelemügyi miniszterre; Csiky János zalathnai róm. kath. főesperes a szabad közművelődésért s az egyetértésért, Tódeszku János bucsumi gör. kel. lelkész lovag Oelberg Gusztáv zalathnai m. kir. bányakapitányért, Deák Áron balázsfalvi gimnáziumi tanár a művelt román néért, Montáni Gyula zalathnai gör. kath. esperes, a magyarigeni járás főszolgabírójára, Csuka Domokosért és családjáért, Besa Emanuel zalathnai gör. kel. lelkész Csiky János za-

lathnai róm. kath. főesperesért, Montáni Gyula dr. Szontagh Adolf megyei tb. főorvosért. A bankettet, mely a késő délutáni órákban ért véget, este 8 órakor hangverseny követte.

A hangversenyen közreműködött a balázsfalvi gimnázium 16 tagból álló énekkara Muresán Jakab tanár vezetésével; a precíz, szépen előadott énekdarabok valóságos élvezetet nyújtottak. A hangverseny tancz követte, mely virradtig tartott, mikor mindenki haza sietett a „Labore peracto iucunda regries” ós közmondásnak eleget tenni.

Tudósítónk fenti közleményét örömmel vettük és megnyugvással közöljük, mert örvendetes jelenségül szolgál, hogy azon esetben, ha a közművelődési egyesületek tisztán és csupán valódi hivatásuknak elnek és egyedüli céljukat a kultúra terjesztése képezi, nemzeti különbség nélkül mindenki kiveszi részét a kultúra ápolásának kötelességéből és mindannyian közreműködhetnek népünknek művelésében anyanyelvi és nemzeti különbség nélkül is, és ez által tesszük hazánkat erőssé, boldoggá, mert művelt nép a haza legerősebb támasza.

Szerk.

Tanügy.

Értesítők.

A nagyenyedi leányiskolák X. értesítője.

A nagyenyedi városi elemi leányiskola, a m. kir. állami polgári leányiskola és a hozzákapcsolt női munkatanfolyam egyesített értesítőjét az iskolaszék és gondnokság adta ki.

Az értesítőt Kovács Gyula polgármester, iskolaszéki elnöknek a zárúnappelen elmondott szép megnyitó beszéde nyitja meg. Ezt követi a városi elemi leányiskola igazgató tanítójának, Kövér Jánosnak, évi jelentése. E jelentés szerint a lefolyt tanév főbb eseményei a következők voltak: Megnyitá a tanév szept. 1-én, kezdődött szept. 4-én. Beiratkozott összesen: 221 növendék, az I. oszt.-ba 62, II. oszt.-ba 51, III. oszt.-ba 55, a IV. oszt.-ba 63. Vallás szerint: ev. ref. 137, róm. kath. 98, gör. kath. 9, gör. kel. 4, ág. hitv. 4, unit. 5 és izr. 14. Magyar 208, román 13. E létszámból az év folyamán kimaradt 20, meghalt 3. A tanítást mi sem zavarta meg és a tanterv teljesen keresztülvihető volt. Az iskolai mulasztásokra nézve a következőket mondja az igazgató:

„A mulasztások száma még mindig igen nagy s habár azok részint orvosi, részint szülői bizonyítvány alapján igazolva is vannak, mégis úgy találom, hogy sok esetben mégsem indokoltak. A szülők nem egyszer kicsinyes okból, csaknem indokolatlanul tartják vissza gyermekeiket az iskolától. Pedig ez az eljárás a tanításra is, leginkább azonban mégis magukra a növendékekre nézve, hátrányos. Igen jó volna, ha a mélyen tisztelt szülők ezt a körülményt fontolóra vennék. Mert ha annak a mondásnak, hogy „ugy sem akarunk leányainkból tudóst csinálni”, a multban volt is valami jogosultsága, a jelen és kivált a jövő viszonyok között tejjességgel nincs értelme. Az élet ma már a nővel szemben is épen azokkal a követelésekkel áll elő, mint amelyeket a férfiakról megkíván, s századunk két nagyhatalmassága, a szellem és pénz, épen úgy feltételezi a tudást, az erős kötelességérzetet és kitartó munkát a nőnél is, mint a férfinál. Erre pedig az iskola kell, hogy előkészítse a leányokat.”

A tansejelyzetben a tanév folyamán nem történt változás. Az iskola, mint minden évben, ugy az idén is megünnepelte márczius 15-ét. Tartott tiz-szobor ünnepet és megünnepelte április 11-ét.

Örömmel emeli ki a jelentés a növendékek jó magaviseletét, jelezve, hogy jó magaviseletért 121 növendék részesült jutalomban.

Alapítványokat jutalomkönyvekre a folyó évben is tettek, továbbá jótékonytárgyat is többen gyakoroltak, így Nagy-Enyed városa a jelen tanévben is a beiratkozott 221 növendék közül 148-at mentett fel az évi 4-4 frt tandíj-fizetés alól 592 frt erejéig, és igen sokat látott el tankönyvekkel és taneszközökkel. Az iskola által nyújtott ezen segélyen kívül nem jelentek-elezen azon áldozat sem, melyet a „Szegény tanulókat segélyező kör” hozott, amidőn 44 növendéket látott el a legszükségesebb ruhadarabokkal, közel 100 frt értékben; számottevő segélyezésben részesített a takarékpénztár is azzal a 40 frt kegyes adományával, melyet az idén is jutalomkönyvek bevásárlására ajándékozott. 221 növendékünk közül 121 nyert könyvjutalmat. Ezen könyvek egy része a Málnásiné, Kovács Károly, Müller Irma, Simon Gabriella és Albert Irén nevére tett alapítványok kamataiból és a már fentebb említett takarékpénztári adományból vásároltatott össze 150 frt értékben.

A növendékek érdemsorozatából kiemeljük a következőket:

Jelesek voltak az I. osztályban: Albert Margit, Birtalan Kata, Domaniczky Jolán, Elekes Irén. A II. osztályban: Farnos Lili, Sebestyén Irén, Sebestyén Olga.

A III. osztályban: Albert Anna, Berde Julmar, Nagy Ilma.

A IV. osztályban: Dömzsödi Anna, Varga Erzs. Az állami polgári leányiskola értesítőjét Dömök Erzsébet igazgatói évi jelentése nyitja meg. Az igazgató jelentése szerint a polgári leányiskola első éveiben a tanulók száma 50, 60, 90 között variált, míg jelenben a tanulók száma 130 és 140 között váltakozik. Örömmel jelzi, hogy az iskola jelenben az igényeknek teljesen megfelelő berendezéssel bír és még csak is az volna kívánatos, hogy az intézet internatussal köttessen össze. A beiratások szeptember hó 1., 2. és 3-án, a javító és magánvizsgák 4-én és 6-án voltak, a tanév ünnepeiben szeptember hó 4-én nyitattott meg. Beiratkozott az I. o. 33, a II. o. 29, a III. o. 36, a IV. o. 26 tanuló. Az egész tanévben keresztül magánvizsgára jelentkezett 10 tanuló, a munkatanfolyamon volt 21 tanuló. Az összes tanulók száma volt 155.

A tanítás rendes menetét semmi különösebb esemény nem zavarta meg, s így az, leszámítva a rendes törvényes szünnapokat és azon 3 napot, melyen tanítói gyűléseinket tartottuk, folytonos volt. Szünnap volt még június 8., a koronázás évforduló napja.

A növendékek magaviselete általában egész éven keresztül jó volt. A szorgalom és kapcsolatos az előmenetel, miként erről a lefolyt vizsgák tanuskodtak, szintén általában jó volt. Az első osztályban megbukott 3, a másodikban 3, a harmadikban 3, összesen 9 tanuló. Mindenik javító vizsgát tehet, így e tanévet egynek sem kell ismételnie.

A tautesületben annyiban történt változás, hogy Steierleinné Laszner Gizella tanítónő az iskolához tanítónőnek neveztetett ki és állását a tanév elején el is foglalta, Bisztricsány Katicza férjhez menetelevel pedig az üresedésbe jutott énektanítónői teendőkkel a kultuszminiszter Lőte Melinda okleveles tanítónőt bízta meg. Kasselik Emilia tanítónő állásában véglegesítettett.

A lapunkban már említett zászlóavatási ünnepélyen kívül az iskola növendékei ünnepet tartottak április 17-én, a 48-as törvények 50-ik évfordulójának ünnepét, márczius 15-én Petőfi-ünnepet.

Az igazgatói jelentést követik az értesítőben a felügyelet, tanítói testület, tantervről szóló fejezetek. Ezeket követi az érdemsorozat. Jelesek voltak az első osztályban: Berde Amália, Egressy Erzsébet, Horváth Teréz, Kovács Ilona, Nagy Irma, Schmidt Róza, Somsay Ilona. A II. osztályban: Barabás Jolán, Bauer Erzsébet, Cseke Margit, Kaba Julia. A III. osztályban: Elekes Erzsébet, Frey Etelka, Folyovich Róza, Jancsó Adrienne, Nussbaum Blanka, Simon Ilona, Szathmáry Mária. A IV. osztályban: Bartha Anna, Demény Ilona, Horváth Lili, Kovács Ilona, Kovács Katinka, Makkai Irma, Neumann Sarolta, Schopp Matild, Solymossy Margit.

Az értesítő X. és utolsó előtti fejezete a segélyezés és jutalmakról szól. E szerint a szegény tanulókat segélyező kör 16 tanuló látt el téli ruhával, cipővel.

Június 19-én tartott évzáró ünnepélyen könyvjutalmat kapott az I. osztályban 12, a II. osztályban 6, a III. osztályban 18, a IV. osztályban 16, összesen 52 tanuló.

Pénzjutalmat nyertek:

A IV. osztályban Kovács Katinka általában, de különösen a számtanban tanusított előmenetelért Kovrig Tivadarné által ajándékozott egy darab aranyat. Kovács Ilonka általában, de különösen a történelemben tanusított kiváló előmenetelért a Kovrig Tivadarné alap kamatját: egy darab aranyat. Bartha Anna a magyar költészetben és irodalomtörténetben tanusított előmenetelért a Jókai-alap kamatját: egy darab aranyat. Horváth Lili egész éven tanusított kiváló szorgalomért és előmenetelért Gáspár János gondnoksági elnök által ajándékozott egy drb aranyat. Makkai Irma, Neumann Sarolta, Sopp Matild egész éven keresztül tanusított szorgalomért, Solymosi Margit általában, de különösen a kézimunkában tanusított szorgalomért, Barla Ilona a rajzban tanusított előmenetelért 5-5 koronát.

A munkatanfolyam tanulói közül Király Ilona tiszta, szép fehérmű-varrásért, Dezső Gizi rendes, csinos munkáért, Mórógyi Róza szép rajzáért 8-8 koronát kapott.

A jutalmi könyvek részben a Málnási-alap kamataiból, részben a Kisegítő takarékpénztár adományából vásároltatottak.

Szivesk szunkat illetékes

A helyről doskodni töredék elfeledve ről nem vagy ki újítani figyelme

Hogy töjevel, halottjai

Akiku ben leve nincs n ismertet

„Ha a egyik j fantaziá temetőb

A ten tárva v egyik

nemileg doan a t

ajtótlau szemébe közegés

sajnos, gyakran ket ne járnai.

A ten kénye-k

Csava dási he ket aka

sirjaink gondozt vagy a ket r

ket r a várba

Ha j gálnak az ne minden

mint halottja és a k

Hol mosok eleg k

Erte hulla-l tatni;

e ter hatatla

más k lyeket számoz

laknak lesz e ket m

sen és Ezo szefog

oly le ezen :

Ege panas

szén társul

közlele fel; a

mellet Koczki

konton hogy

vezi“ két t

talság

Panasz az ev. ref. temetőről.

Nagy-Enyed, 1898. július 24.

Szíveskedjek a tekintetes szerkesztőség jogos panaszaikat becses lapjában közzétenni, remélve, hogy az illetékes körök figyelmét nem fogja kikerülni.

A helybeli ev. ref. temetőről van szó, azon helyről, melyről egy jómódu egyháznak volna kötelessége gondoskodni és azt jó karban tartani; sajnos azonban, nem törődik ezzel a jó Istenen kívül senki; all elhagyva, elfeledve mindenkitől. No de igazat adunk a közelebről nem érdeklődőknek, mert hiszen ez nem sétatér, vagy kiránduló hely, amelyen minden évben valamit újítani kell, mert ha az volna, hisszük, hogy több figyelmet és gondot fordítanának rá.

Hogy e jómódu ekklezsia semmit sem gondol temetőjével, legfajdalmasabban érezzük mi, kiknek drága halottjaink nyugosznak ott örök álmukat.

Akiknek kötelességük volna meggyőződni a temetőben levő mizeriáról és azt nem teszik, vagy akiknek nincs még tudomásuk az ottani dolgokról: azok megismertetése céljából felhozunk egy néhányat.

„Ha a temetőben vagy, templomban vagy” — mondja egyik jeles író. Nem hiszem, hogy valaki oly erős fantáziával bírjon, hogy ezt elképzelje, mikor az itteni temetőbe belép.

A temető rozoga kapuján belépve, mely éjjel-nappal tárva van — s amelynek elromlott zárját a napokban egyik érdekelt csináltatta meg saját költségén, hogy nemileg ellentájon a Felszeg-utczában levő és állandóan a temetőben tanyázó kutyák bejárásának — balra egy bekerített telket van, melynek udvarából egy ajtóval mellékhelyiség tűnik akaratra ellen a belépő szemébe. Ezen illemsértő helyet a rendőrség és a közegészségügyi bizottság figyelmébe ajánljuk. Hogy ez sajnos, de így van, bizonyítja az, hogy sok nő, kik gyakran szoktak a temetőbe kijárni, hogy a fentebbieket ne lássák, kénytelenek az Órhegy felől a temetőbe járni.

A temető kerítésen lévén, ott éjjel-nappal mindenki kénye-kedve szerint jár, s tesz, amit akar.

Csavargóknak és kóbor kutyáknak állandó tartózkodási helye lévén, ha kedveseink sírjánál kegyeletűket akarjuk némileg leróni, azt nem tehetjük; bekerített sírjainkról — amelyeket nagy költséggel és fáradsággal gondozunk — a virágokat tövestől, cserepestől ellopják, vagy a kutyák heverik le és kaparják szét, sírköveinket rongálják; és ez évek óta így van, ezekért senki sem felelős, panaszunk helye nincs, a temetőpásztor a várban lakik!

Ha jól tudjuk, a jól megfizetett sírhelyek árai szolgálják arra, hogy a temető rendben tartassék; s ha az nem volna elég (?) a kiadásokra, szívesen fizetne mindenki, kinek halottja van, évente 1—2 koronát, mint más városban is szokás, csak tudja azt, hogy halottja csendesesen pihen és sírja nincs brutális kezek és a kutyák tanyájának kiteve.

Hol van az megengedve, hogy a temető a napszamosok állandó átvonuló helyét szolgáljon, mikor arra elég közlekedő hely van a sétatér felől?

Ertesülésünk szerint az egyház a temetőbe egy hullaházat akar építtetni és egy serpentin-utat csináltatni; nem tudjuk eléggé ajánlani, mondjon le egyelőre e tervéről, ha gyorsan nem tudja keresztülvinni s a szép terv csak papíron marad. Költsön előbb a mulhatatlan szükségekre, rendeztesse a temetőt úgy, miként más kisebb városokban vannak, jelöltesse meg a sírhelyeket előre pontos jegyzékben és legyenek azok megismerhetők, vegye meg a Dömsödi-fele telket pásztori laknak és tartson rendes temetőpásztor, akkor vége lesz ezen évek óta tartó ázsiai állapotoknak. Ha ezeket megtette, és pedig lehető gyorsan, azután építtessen és szépíttessen.

Ezek volna az egyelőre panaszaink röviden összefoglalva. Reméljük, hogy az egyháztanácsban lesznek oly lelkiismeretes egyének, kik végre segíteni fognak ezen állapotokon.

Több gyászoló család.

Levelezés.

Gyulaférvár, 1898. július 28.

Egész éven át megszokta már fűlnök az egyhangu panaszt: „Unalmasan telik az idő Gyulaférvárt, hiszen itt nem is fordul meg valamirevaló szórakoztató társulat, művész, látványosság!” stb. Hanem a legközelebb lefolyt 8 napról ugyan senki sem kiálthat így fel; az országos állat- és kirakóvásár mozgalma, zaja mellett volt itt „Luftschiifschaukel” s van még most is Koczka Antal nagy állatsereglete egymást tulburrogó kintornájukkal és harsogó fuvó-zenéjükkel, s mondhatni, hogy míg a köznép és katonáink ezek hangjait „elvezeti” a szinterül szolgáló fapiaczón, különösen az utóbbi két napon: a kirakó vásáron nyüzsgött az előkelő fiatalság a bazárok érdekes apróságai között.

De volt ezenkívül — ha igen kevesek számára is — tegnap, f. hó 27-én este az „Európa” szálló kávéház-terében oly művészi előadásunk is, a milyent nemcsak Gyulaférvár, hanem még a nagyobb városok közönsége is ritkán élvezhet; értem Dankó Pista hangversenyét. Ez a művész cigány, ki nem egy remek dalt megzenésített, kinek szerzeményeit annyi érzéssel énekeljük, sőt szívesen fizetünk cigánynak, hogy pár darabját hallgathassuk, belevette körutja programjába városunkat is, és készséggel tolmácsolom ama városunk nagyszámú intelligenciájához képest nagyon is kevesek véleményét az előadás sikere felől, kik arra megjelentek: Dankó Pista valódi magyar zeneművésznek igazolta magát úgy a saját maga költötte, mint az általa megzenésített magyar dalok előadása által; 4 tagú daltársulata pedig annyi érzéssel, oly magyarosan és oly szépen működött, énekelte, hogy méltán bámulta és jutalmazta tapsaival a közönség őket; sirt a Pajor Emilia hangja a „kakuk hamis” jöslátán s megsíratta a mi lelkünkkel is, hogy a „... kedvest... ma delután temették el”... „Busan szözlött a kecskemeti öreg templom nagy harangja”, a csengő tiszta hang híven, érzéssel szözlött és érzést ebresztett; a természetes magyar paraszt egyszerű eszejárása, játéka és hanghordozása volt Göre Gábor az ő notájával, midőn Gárdonyi Géza költeményét, dalát énekelve panasz-kodik, hogy „Bus az magyarnak élete... mert ha nem vesz feleségöt, ki főzi még az ebédöt”, „de hogyha mögházasodik, attól rögvést szaporodik” — s most már ezen a bajon segitendő, küri az Istent: „adj köygelmet, az gyerekhő jövedelmet, krumpit, buzát, tököt, babot stb.”

Hosszas lenne tudósítanom, ha minden dalt s minden hatást leírni megkísérelném, de különösen a hatást igazán csak „megkísérelném”, mert azt visszaadni képes nem volnék. A műsort Dankó Pista hegedű-szólója fejezte be. Elég szeren az alkalmunk zenét hallgatni és pedig a mi Kókánk hegedűjéből meglehetősen jó zenét, jó magyar dalokat, hanem amint Dankó Pista mesterkélt művészi fogások, grimaszok nélkül, természetes játékkal, komoly, értelmes szemével és főleg teljes érzéssel játszott, megvallom, — és megvallotta ezt ott mindjárt mindenki — bizony nagyon ritkán s nagyon kevesektől hallottunk (hiszen össze-vissza egy kezünk ujján bátran megszámlálhatjuk a valódi magyar népdal zeneszerzőit). A szív érzelm-világát feltáró első hangok a fájdalom sajjását, majd a kecskétető remény rövid örömét, majd ismét a kétségbeesés tompa sötét-ségét gyönyörű átmenettel oly érthetően beszélték, mint a legszebb toll leírni képes azokat.

Szóval a mai világban, midőn meglazult erkölceink jobbára érzékiségünkhöz szözlő szórakozásokat keresnek és többnyire találnak is, — még ilyen vidéki helyen is — egy jóeső, élvezetes estét töltöttünk el szív-, lélek- és nemzeti érzés-nemesítő dalok művészi előadásának hallgatásával, és lelkem sugallatának teszek eleget, midőn örömetet fejezem ki a felett, hogy Gyulaférvárt ilyenben is részesülhetünk, s mindazok, kik részt nem vettek, nem tudják, mit mulasztottak el azáltal. Kár, hogy e derék magyar zeneköltő nem talált méltó anyagi jutalmazást. Alig hallgatta nemzeti dalainkat 50 ember, kiknek fele — dicséretükre legyen mondva — cs. és kir. katonatiszt volt.

Levelező.

Vegyes hírek.

— **Hajtvadászat.** Alsófehér vármegye közigazgatási bizottsága 3115—98. sz. fősolgabírói előterjesztésre Buzd és Kisenyed községek határában vaddiszuókra 2 napon át hivatalos hajtvadászat tartását engedélyezte. A hajtvadászat augusztus hó 3-ik és 4-ik napjain fog megtartatni, reggel 7 órakor veszi kezdetét, a gyülekezési hely Kis-Enyed községe. Vadászaink figyelmét ez érdekesnek ígérkező vadászatra ez uton is felhívjuk.

— **Szözlő gazdáink figyelmébe.** Nagy-Enyed város rendőrkapitánya a peronospora elleni védekezés tárgyában a következő felhívást bocsátotta ki: „Felhívás. Aluirt rendőrkapitány ezuttal is felhívja Nagy-Enyed város szözlőgazdáit, hogy a szözlőkben fellépett peronospora viticola ellen a leghatásosabban védekezni ne mulasszák el és szözlőiket jövő hó 5-ig permetezéssel meg, mert a filloxera-vizsgálat alkalmával permetezetlenül talált szözlők tulajdonosai a szabályrendelet idevonatkozó §§-ai alapján szigorúan fognak megbüntettetni.”

— **Dankó Pista** jól szervezett daltársulatával e hó 28—29. napján a „Két hattyu” szálloda kerthelyiségében tartott zeneestélyt. Mindkét este szép számú közönség élvezte végig a kitünően sikerült hangversenyt. Dankó Pista hír szerint Nagy-Enydről Maros-Vásárhelyre megy.

— **Thanaton.** Alsófehér vármegye gazdasági egyesületének elnöksége ez uton is közhírré teszi, miszerint

a belügyi és földmívelési miniszterek rendelkezései folytán a virginiái és ventuelli dohánylevelek kilugozásával nyert Thana-ton nevű lugviznek forgalomba hozatala és megszerzése jelenben oly módon könnyítetett, hogy a gazdasági egyesület által kiállított bizonylattal bármely birtokos is ezen lugvizet, mely mérges hatása és a növényeket pusztító elősdiék irtására igen alkalmas szer, könnyen megszerezheti.

— **Állatsereglet.** A napokban érdekes látványosságra van kilátásunk. Koczka Antal állatsereglet-tulajdonos fogja Nagy-Enyeden nagy és sok érdekes példányt tartalmazó állatseregletét bemutatni. A tulajdonost általános jó hír előzi meg; mindenütt, amerre járt, elismeréssel szölnak seregletéről, mely a vidéki hasonfajtájú vallalatok közül a lehető legjobb.

— **Köszönet-nyilvánítás.** A következő sorok közlésére kértek föl: Most, hogy Abruóbányáról eltávoztam, mindazon jó szívű ismerősöknek és barátoknak, kik szeretett leányomnak, Boross Juliska abruóbányai övönöknek mult hónapban történt halála alkalmával részvétükkel anyai fájdalommat enyhíteni igyekeztek, ez uton mondok szívöböl eredő, forró köszönetet. Özv. Boross Mihályné.

— **Fürdés áldozata.** Szöcs Lajos obrázsai ispánnak Lajos nevű 3-ik elemi oszt. tanuló fia hétfőn Kozslárdon a Marosba ment fürdeni s ott lelte halálát.

— **A m. kir. mezőgazdasági muzeum Buda-pestben** (Városliget, Széchenyi-sziget, történelmi épület-csoport) közléstesi, miszerint a Vajdahunyadvár-s a Renaissance-épületekben elhelyezett m. kir. mezőgazdasági muzeum gyűjteménytárai április hó elejétől novemberig — a hétfői napok kivételével — nyitva tartatnak naponként: d. e. 10 órától 1 óráig, d. u. 3 órától 5 óráig. Hétfői napokon a gyűjteménytárak zárva vannak. A muzeum látogatása ingyenes. A muzeum gyűjteményeire vonatkozólag a jelvényekkel ellátott muzeumi felvigyázók és teremszolgák adnak felvilágosítást, ugyszintén a muzeum igazgatósága, melynek irodája a románstílusú épület-csoportban van. A muzeum gyűjteménytárai elrendezésének leírását tartalmazó tájékoztató füzet a muzeumi felvigyázóknál díjtalanul kapható.

Csarnok.

Nyári lumpolások.

(Levelek egy fürdőző asszonykához)

Alvinez, 1898. július végén.

Bizony édes nagyságos asszony igazán volt annak a sorsüldözött szegény poétának, ki azt kívánta, hogy a sírkövére ezt a mondást vések:

— A világ csak hangulat...

Hangulat az ember élete, egyszer jó, máskor rossz, de mindig többször az utóbbi. Sőt megbocsát, ha a jobb érzés ellenére nyitlan kimondom, hogy az egyetlen világmozgató érzés, a szerelem is csak hangulat...

Vagy nézzük, nincs-e igazam? Szép alkonyórán, hangulatos májusi este nem fakad-e könnyebben a szerelem, mint máskor? És vajjon képes lett volna nagyságos asszony beleszeretni a kedves férjeurába, ha az épen akkor talált volna mindig belépni nagyságos asszonyhoz, amidőn — mondjuk — nagyságos asszony talán épen a portörő-ruhát vágta a szobalánya fejéhez? Ugy-e, nem? Ebből is látszik tehát, hogy a szerelem is csak hangulat s hogy egyáltalán széles e világon minden... minden hangulat —

Sajátságos, nyomasztó hangulat uralkodik a mi falunk felett is most, mintha valami nehé, lomha köd áll meg ölmos szárnyaival, melyen sehoh nem hat át derű, fényugár... Semmi, semmi, mi világot hintene ebbe a szürke, alaktalan homályba...

Esik az eső. Uszunk a csunya sárban s a cipőnkre tapadó sárral együtt szedjük magunkba a gyötrelmes, kínzó hangulatokat, melyektől úgy megsajog a szív s úgy feljajdul a lélek... Miért is, hogy az emberi szív oly érzékeny a külső benyomásokra?

De hagyjuk ezt. Tudom, hogy unalmasak ezek a reflexiók s nagyságos asszony méltán szidhat meg értük. Mea culpa, mea maxima culpa...

Hanem ami azt illeti, az esőre mégis sok okunk van haragudni. Elverte a confetti- és serpentin-estélyünket, sőt a kirándulásunkat is. Persze a kirándulás elmaradása a Szathmáry doktort bosszantotta leginkább. A doktor t. i., amióta megirtam róla, hogy egy körutazásán vélemény-összeütközésbe jött a lovával, minden áron be akarja bizonyítani, hogy párját ritkító lovas. Az elmaradt kirándulás talán alkalmas lett volna erre. Am most tervbe vette azt is, hogy fölcsap urlovasnak s a budapesti, bécsi, berlini és illudszai derby győzteseként akar minden áron szerepelni. Egyelőre a vonat tesz nagyobb körutazásokat. Ilyen volt a napokban a kolozsvári útja is, amelyen részt vettek még a szol-

gabiró és Batta Misi barátom. Valóságos odysseát lehetne írni erről az utról, amelyben szerepel egy csomó kávéház, orfeum, circus, egy csinos arcú óvónő és egy — spanyolfal.

A társaság máskülönbén most már létszámban újból emelkedett. Az Ilma nagysám mamája is megérkezett a furdőről s szintazonképp a patyikuszé ő nagysága is Gáltórol. Mióta a nagyságos asszony itthon van, a patyikus is felhagyott gyufa-feladványaival s a római katolikus templom oltárképeinek kiigazításával és újrafestésével vizekeli le a boldogságot, melyben része van.

A patyikusné ő nagysága pedig a Miczi nagysám segítségével egymásután készíti a szebbnél szebb toiletteket, melyekről igazán érdemes volna divattudósítást írni. Tudja, van egy crème-szín empir-pongyolája, amelyhez hasonlatost ritkán lát az ember. Kű öben az a borzasztó, hogy nem is annyira pongyola ez a so-disant pongyola. De tény, hogy remek szép.

A velencei csipkeszegélyvel díszített halványlila orozblouse-a pedig a hozzá való serpentine-szoknyával még a crème-szín pongyolát is elhomályosítja. Éu istenem, ha az orosz asszonyok ilyen blouse-okban járnak, a fehér ezár birodalmában ugyancsak izadhat a férfinép. Ily körülmények közt még a szibériai nászutazást is bátran divatba lehetne hozni. Képzelteti, hogy ha már egy orosz blouse-nak is ily hallatlan vívmányai lehetnek, mily carrière-je lehet a nagyságos asszony mille-fleurs selyemblouse-ának. Hogy egy idevágó symbolummal éljek, a mille-fleurs selyemblouse rózsaszín alapszíne áldott emlékü, bár a férjek és apák által sokszor elátkozott Worth mester művészetének hajnalpirkadását jelezhetné falunkban.

De hát édes Isten, mit ér mindez? Az ilyen toilette beleillik a Váci-utcába, a korzóra, de itt minálunk, ebben az átkozott, rokonszótlan időben, ebben a poros, majd sáros faluban még a szekrényből sem érdemes kivenni. Amint hogy ott is nyugszik az bizony egész a télig, amikor felröplül a nagyságos asszony a minden mulatságok városába. Budapestre és a Royal és Redoute sikos parkettjén a lila orozblouse karöltve a mille-fleurs blouse-zal és egyéb, még felszaporodó társaival megkezdi a hódító utját.

Apropos: ut! Minden ut kivezet ma Alvinczről. Mindenki utazik. Az Ilma nagysám az Ida nagysámmal Nagy-Enyedre mentek, melységes gyászt hagyván maguk után. Batta Misi Segesvárra utazott, Binder Mo'inary-hadnagy Nagy-Szebenbe, sőt, akit előbb kellett volna említenem, még Miczi nagysám is, mindnyájunk vigasztaló, jó anyaga, elutazott a nővérehez, Pásztohyné ő nagyságához.

Mit volt mit tenni, ily körülmények közt kénytelenek voltunk mi is egy kis kiugrást tenni s elvén a Binder Józsi szíves meghívásával, Magyar-Igenbe rándultunk. Különbén szívesen is tettük. Szolgabíró barátunk nagy hírben áll magyaros vendégszeretetéről s ki nem élvezi azt szívesen?

Négyen áltunk a kocsi-ra, a patyikus, Szathmáry doktor, mister Kovács (Koveksz) Luczi, a házi angol hitszónokunk, és csekélységem. Bíró Lajos, szürke hátsán, mulattató kísérettel szolgált. Fehérváron csatlakozott hozzánk dr. Vörös s ezzel teljes volt a társaság. Igenben Binder és Tokos szolgabírák fogadtak teljesen rezignáltan, hogy kesei érkezésünk miatt odasült a jó csirkepaprikás. Eltekintve az égből lehorgászott

szentektől, pompás körben kezdtük meg a vacsorát, amely szíves házigazdánk óriási könnyelműsége folytán reggelig tartott. Hajnalitajon könyekkel fűszerezett bucsut vettünk s Vörös doktor meghatottságában a Bíró hátsán bravuros merészséggel vágatott fel a lépcsőkön az étkezőterembe.

Igy esett meg a Binder Józsi házszentelése anno 1898 július 19 én, a sulyestések éjszakáján.

Szíves tudomásvétel végett értesitem, hogy a nagyságos asszonyra is mondunk egy tósztot egyszerre nyolczan.

Multkori levelémért különben jól tette, hogy megszidott. Magam is belátom, hogy bolondság az életet sötét prizmán nézni. Hanem hát kinek milyen a szemüvege. Az enyém 50-es coucav. Persze egészen más az Elluska nagysámé, kinek teljes két éve van még az angol kisasszonyoknál, más a nagyságos asszonyé, ki az Anna-bátra készül most. Bizony, bizony négy évvel ezelőtt én is a Herkules-furdői kurszalomban táncoltam át az anna-báli éjszakát. Hanem akkor volt egy Anna is hozzá, persze csak álomkép gyanánt. Hjah, tempora mutantur!... Et nos mutamur in illis...

No, hát ha változik az idő, hát süssön is ki már egyszer a nap, bontsa ki szárnyát a fény sugar, mert máskülönbén mormogó jegesmedve lesz belőlem s én aztán nem változom meg!

Az anna-báli impresszióit pedig írja meg nagyságos asszony, mert amilyen fenyegetőző kedvemben vagyok, hát... hát szent Herkulesre mondom, be fogom szüntetni a referádáimat.

Kedves és kimerítő választ várva, maradtam nagyságos asszonynak

kézsókoló tisztelettel

falusi petit-page-a

Alvinczi Jóság.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALÁN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

586—1898. bvgrh. sz.

Árverési hirdmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közbirre teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró-ság V. I. 71—1898 sz. végzése folytán dr. Pop Lőrincz ügyvéd által képviselt verespataki Bokenyits György javára odaváló Gaary Pálfi Samu ellen 299 frt 06 kr tőke, ennek 1897. évi szept. hó 1-6 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 61 frt 66 kr per. öltés követeles erejéig elr. dolt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 897. ^{29/100} foglalt és 453 frtra becsült, a foglalási jegyzőkönyv 1-től 24. tételéig 3 kalangya széna, 2 tehén, 2 disznó, 1 ló, 1 székér és összes házi butoraitól álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbíró-ság idézett sz. kiküldetést rendel végzése folytán a helyszínen, vagyis alperes lakásán Verespatakon leendő esküszóására 1898. aug. hó 10-ik és következő napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőnek becsaron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizendő. Végül felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelesét megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Abrudbányán, 1898. évi július hó 27. napján.

Szabó Dénes,
kir. bírósági végrehajtó.

1537 1—1

Sz. 1059—1898. távi.

Árverési hirdmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság által a kir. kinstárnak Muntján Jakabné Serbán Mária elleni végrehajtási ügyben végrehajtó kérelmére a végrehajtási árverés 69 frt tőke, esedékes 6% kamatai, 10 frt 75 kr már megállapított, valamint jelenlegi 5 frt, 1 frt eszményi bélyeg és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedőnek az elekesi 58. sz. tjkvben A+ 1—3, 5—14 r. sz. alatti fekvőkölbi felezés jutalékára, esetleg a végrehjt törv. 156. §-a alapján az összes ingatlanokra 663 frt megállapított kiküldötti árban a végrehajtási törv. 176. §-a alapján újból elrendelteti.

Az árverés 1898. évi augusztus hó 19-ik napján d. e. 10 órakor Elekes községben fog megtartatni.

Az árverezni szándékozók, végrehajtó kivételével, tartoznak az ingatlanok becsarának 10% készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni.

Vevő köteles a vételart az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 15, 30, 60 nap alatt minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál letézteni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóságnál és Elekes község előjáróságánál tekinthetők meg.

Az elrendelt árverés a fentírt telekkönyvben feljegyzetelni, végre az árverési hirdmény törvényszabta módon közzététetni rendeltetik.

Ezen végzés a keresetre hozott első végzésre előírt szabályok szerint kézbesítendő.

A kir. járásbíró-ság telekkönyvi hatóságtól.

Nagy-Enyeden, 1898. ápríl hó 28-án.

Csernátóni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

1583 1—1

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvény szerűen megengedett sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával egy nagy pénzintézet (részvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „Mercator“ czímen Eckstein Bernát hirdetési irodájába Budapest, V., Furdó utca 4. intézendők.

1499 5—5

Kitűnő

vastag hántott cserefát

ajánlunk ölet 10 frton házhoz szállítva, tömötten összerakva. Előre rendelhető Bisztritsány Lajos üzletében Nagy-Enyeden.

Varga Mihály és Társa.

1506 7—10

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Előre hátorkodom a birtokos uraknak szíves tudomásukra hozni, hogy **valódi javított** Wernmorel peronoszpóra permetezőim már utban vannak, ezekből a mult évben is közel 40 drbot adtam el és aki csak tehette, még utána rendelt; ez biztosítást nyújt, hogy ezek a legjobbak. Az idén érkezendők között még az a javítás is van, hogy folyadéktartójuk oly kemény érezből készül, mely képes a kékkő-oldat pusztításának ellent állani. **Legkönnyebben szótszedhető**, bárki által igazítható és összeállítható. **Teljes jótállás** mellett árusítom el 12 és 14 frton. Ezek felől Deák Tamás ur, Budapest székesfőváros szőlő- és gyümölcsüzemgazdasági intézője, ugy nyilatkozik, hogy ez idő szerint a legjobbak. Ugy a miuta permetező, mint a nyilatkozat nálam már is megtekinthető. Kékkő **legerősebb**, legelőbb napi áron, nálam mindig kapható. Nemes acélfőből készült **kaszát** jótállás mellett jó előre szintén ajánlom.

Tisztelettel értesítjük az építető közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk **Bisztritsány Lajos** urhoz Nagy-Enyedre nagyobb mennyiségű

Roman és Portland cementet

küldtünk. A beocsini cement legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legelőbban szállít bármekkora mennyiséget. Tisztelettel

BECSINI CEZEMENT UNIO.

Bethlen-utcában

3 szoba, konyha, pincze, disznó-ól, tyuk-ketrecz, és faskamrával ellátva **kiadó**. Bővebben értekezhetni **Bisztritsány Lajos**nál.

A leghíresebb gőzmalmi liszteket leszállított áron ajánlom.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinek ajánlok. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénzt teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdi-nyát és orosz halakat** jutányosan ajánlok. Teljes tisztelettel

1345 27—52

Bisztritsány Lajos.

Egy 13—14 éves jó erkölcsű fiu

tanulónak

elfogadtatik.

Friss székely turó és kaskavál mindig kapható.